

PREGÓ MERCAT DE MERCATS 2025

Bona tarda a tothom,

És un honor ser el pregoner d'aquesta fira tan fantàstica que han batejat com Mercat de Mercats. Som aquí per reivindicar els 43 mercats municipals que hi ha repartits pels nostres barris. Mercats municipals que són veritables estructures d'estat.

La meva relació amb els mercats es remunta a finals dels anys 70, jo era molt petit i el meu pare treballava al mercat del peix, que abastia, entre altres, els mercats de la ciutat. En aquella època el mercat del peix era prop del Parc de la Ciutadella. Jo he viscut tota la meua vida a Barcelona i allà on he anat vivint he anat comprant. De menut, vivint a la Bordeta, anava a comprar amb la meua mare al mercat de Sants i al d'Hostafrancs. I recordo agafar l'autobús 91 per anar a comprar al Mercat de Sant Antoni, no només menjar sinó també roba. Quan vaig viure a Gràcia el meu mercat era el de Nostra Senyora de l'Estrella, al passeig Pi i Maragall. I també he freqüentat sovint el Mercat de Galvany, un edifici fantàstic si us agrada l'arquitectura, els vitralls i els mosaics, perquè n'hi ha uns quants a les quatre façanes que té.

Avui vull reivindicar el valor i la importància de comprar a mercat. Els nostres hàbits de consum s'han transformat per culpa de la globalització, les grans superfícies comercials i les compres a través d'internet. Ens agrada comprar sense moure'ns de casa, en pijama, perquè fent només un clic, per art de màgia, ens arriba a casa el que hem comprat ben empaquetat i lliurat amb rapidesa. Hi ha molta gent que creu que amb tot això hi sortim guanyant. Però pensem en què hi perdem amb aquests nous hàbits, quan abandonem el mercat del barri.

Tornar als mercats municipals no és només una qüestió de nostàlgia, sinó una necessitat urgent en termes de qualitat alimentària, sostenibilitat ambiental, cohesió social i vida de barri.

En primer lloc, el mercat és sinònim de producte fresc, de proximitat, de quilòmetre zero. Allò que realment té gust del que ha de tenir gust. Un tomàquet que fa olor d'hort. Un pollastre que no ha recorregut milers de quilòmetres. Un peix que encara belluga damunt del gel de la parada.

I això no és cap caprici. És salut. És cuidar-nos a nosaltres i cuidar la terra. És respectar les temporades, menjar el que toca a cada època de l'any, tal com ho feien els nostres avis. Quan anem

al mercat, sabem que darrere d'aquell tomàquet hi ha la feina d'un pagès del país; o que darrere de la sardina que comprem hi ha el treball d'un pescador de la nostra costa.

Al mercat s'hi concentren un munt d'aliments de proximitat: són més frescos, conserven millor les propietats nutricionals i, alhora, tenen una petjada ecològica molt més reduïda que els que podem comprar a grans superfícies.

És a dir que, quan comprem al mercat, no només ens cuidem a nosaltres mateixos; també contribuïm a mantenir viva l'agricultura i la ramaderia locals, a preservar el nostre paisatge i la nostra biodiversitat.

Però un mercat no és només el producte. És, sobretot, les persones que el fan possible. Els comerciants que hi ha darrere de cada parada coneixen el gènere, saben d'on prové, saben com conservar-lo, saben com cuinar-lo i, el més important, saben aconsellar. Ens aconsellen, ens escolten, i molt sovint, ens coneixen pel nom.

"Òscar. emporta't una mica de lluç, que avui està especialment bo", "Tasta aquestes cireres, que són les primeres de la temporada" o "No pateixis, que et guardo un quilo de les pomes que més t'agraden; ja passaràs després". Tota aquesta relació de confiança i de coneixement compartit és insubstituïble. Aquesta confiança, aquesta complicitat, no es compra ni es ven. Es construeix amb anys, amb afecte, amb professionalitat.

Per tot això el mercat també és una escola de consum responsable. Perquè els que hi tenen parada no només venen, també eduquen. Ens eduquen en el valor del bon producte, del menjar ben fet o en la importància de respectar les temporades de collita...

Si parlem de vida comunitària, no podem oblidar que el mercat és, històricament, el cor del barri. Allà on hi ha un mercat, hi ha moviment del comerç perquè el mercat també dona vida a les botigues que té al voltant. Si o no? Qui va al mercat també té molts números d'entrar a fer un cop d'ull a la llibreria, o al forn, o a la ferreteria o a la botiga de roba que hi ha al costat.

I en aquest pregó també vull parlar de l'emergència climàtica que vivim i que ens interpel·la a tots. Reduir emissions, apostar per models de consum més sostenibles, són deures que no podem ajornar. I aquí els mercats municipals juguen un paper clau. Comprar al mercat vol dir consumir menys plàstic, menys embalatge, menys transport. I tot això comporta menys contaminació i més respecte pel medi ambient. La sostenibilitat no és només una paraula bonica i molt llarga. És una manera de viure. I el mercat és una de les respostes més fàcils i més efectives a aquest repte.

Família: el futur dels nostres mercats depenen de nosaltres. No n'hi ha prou amb valorar-los de paraula, no n'hi ha prou amb dir que "ens agraden molt". No n'hi ha prou en lamentar-nos quan veiem que al nostre mercat es van tancant parades i no se'n obren de noves. Si voleu lluitar contra això, ANEU al mercat. Cal que hi anem. I, sobretot, cal que hi comprem.

Cada cop que escollim el mercat en comptes d'una gran superfície, estem fent un acte social i també polític. Estem decidint quin model de ciutat volem i quin model econòmic defensem.

Per això, us convido a tots a fer un pas endavant: a redescobrir els mercats, a omplir-los de vida, a convertir-los en el que sempre han estat i han de seguir sent: l'ànima dels nostres barris. Per això s'ha muntat aquest Mercat de mercats. Us convido a visitar aquesta fira perquè hi trobareu representats alguns mercats de la ciutat. Hi podeu comprar, tastar un munt de tapes amb producte de mercat, i gaudir de música, activitats infantils i sessions de cuina en directe, el que els esnobs en diuen showcooking.

Espero i desitjo que us ho passeu molt bé.! Moltes gràcies per escoltar-me atentament. Gràcies també a les tres persones que han estat tot el pregó mirant el mòbil. I moltes gràcies també per obsequiar-me amb aquests aplaudiments tan espontanis que fareu ara. Llarga vida als mercats!!!

Oscar Dalmau i Alcaine

Barcelona, 17 d'Octubre de 2025